

بررسی پراکندگی مواد آلی در رسوبات سطحی شمال غرب خلیج فارس

رضا بهبهانی^{۱*}، راضیه لک^۲، نادر چنانی^۱ و غلامرضا حسین‌پار^۱

^۱ مدیریت زمین شناسی دریایی، سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور، تهران، ایران،

rezabehbahani30@yahoo.com

^۲ استادیار، پژوهشکده علوم زمین، سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور، تهران، ایران، lak_ir@yahoo.com

چکیده :

به منظور بررسی ژئوشیمی آلی و رسوب شناسی رسوبات بستر در محدوده خور موسی و نواحی دریایی مجاور آن، تعداد ۶۱ نمونه رسوب سطحی برداشت گردید. بر اساس آنالیز دانه بندی صورت گرفته از این رسوبات، ۴ نوع عمده رسوب شامل: گل، گل ماسه‌ای، ماسه گلی و ماسه گلی با کمی گراول شناسایی شدند. رسوبات مذکور از رسوبات آواری و شیمیایی- بیوشیمیایی تشکیل شده اند. رسوبات آواری عمدتاً شامل کوارتز، کربنات تخریبی، فلدسپار و خرده سنگ و احتمالاً کانی‌های رسی هستند که در اندازه ماسه تا رس دیده می‌شوند. رسوبات شیمیایی- بیوشیمیایی نیز در منطقه مورد مطالعه عمدتاً شامل پوسته دوکفه‌ای، گاستروپود، فرامینیفر، استراکود و بریوزوا می‌باشند که در اندازه ماسه ریز تا گرانول مشاهده شده‌اند. بر پایه مطالعات ژئوشیمی آلی، نمونه‌های مطالعه شده بیشتر در بر گیرنده مخلوطی از کروژن‌های تیپ III-II و تیپ III می‌باشند. کروژن‌های مطالعه شده، نشان‌دهنده متاثر بودن بیشتر منطقه از ورود مواد آلی قاره‌ای (رودخانه‌ای، تیپ III) نسبت به مواد آلی دریایی (تیپ II) می‌باشد.

کلید واژه‌ها: ژئوشیمی آلی، خلیج فارس، خور موسی، کروژن، مواد آلی قاره‌ای، کربن آلی کل.

Abstract:

In order to study of organic geochemistry and sedimentology of bed sediments in Khowr-e-Mussa and its adjacent marine areas, 61 surface sediment samples were collected. Based on granulometry analysis of the sediments, 4 major sedimentary types comprising Mud, Sandy mud, Muddy sand and slightly gravelly muddy sand were determined. Bottom sediments mainly composed of terrigenous and chemical – biochemical sediments. Terrigenous sediments mainly consist of quartz, feldspar, clastic carbonate, rock fragment and probably clay minerals and their size ranging from clay to sand. Chemical – biochemical sediments mainly composed of bivalve, gastropod, foraminifera, ostracod and bryozoa, which their size ranging from fine sand to granule. Based on organic geochemistry studies, kerogen types of III and mixture of III-II is abundant in samples. Kerogen studies indicate that this part of Persian Gulf affected with transport of terrestrial (Fluvial, III type) organic matter more than marine organic matter (II type).

Keywords: Organic Geochemistry, Persian Gulf, Khowr-e-Mussa, Kerogen, Terrestrial Organic Matter, Total Organic Carbon.

